

**Státní
veterinární
správa**

Aktuální nákazová situace AMP

MVDr. Lenka Hanušová

**Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro
Ústecký kraj**

11. 11. 2021

Státní
veterinární
správa

Obsah

- AMP – aktuálně
- Opatření v případě zavlečení
- Spolupráce s uživateli honiteb
- Náhrady podle veterinárního zákona

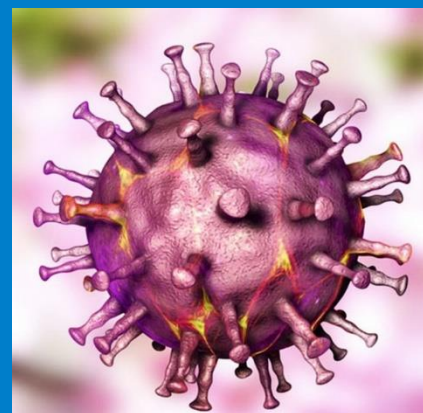

Státní
veterinární
správa

Shrnutí o původci

- původcem nákazy je virus
- nachází se v krvi, tkáňových tekutinách, vnitřních orgánech a všech sekretech a exkretech
- nakažlivý „pouze“ pro prasata
- vysoká odolnost vůči nízkým teplotám (několik let v zmraženém mase)
- Virus je spolehlivě ničen vysokými teplotami. Při 56°C je inaktivován za 70 minut a při 60°C již za 20 minut.

Část nakažených prasat (3-5 %) může infekci přežít!!!!!!!

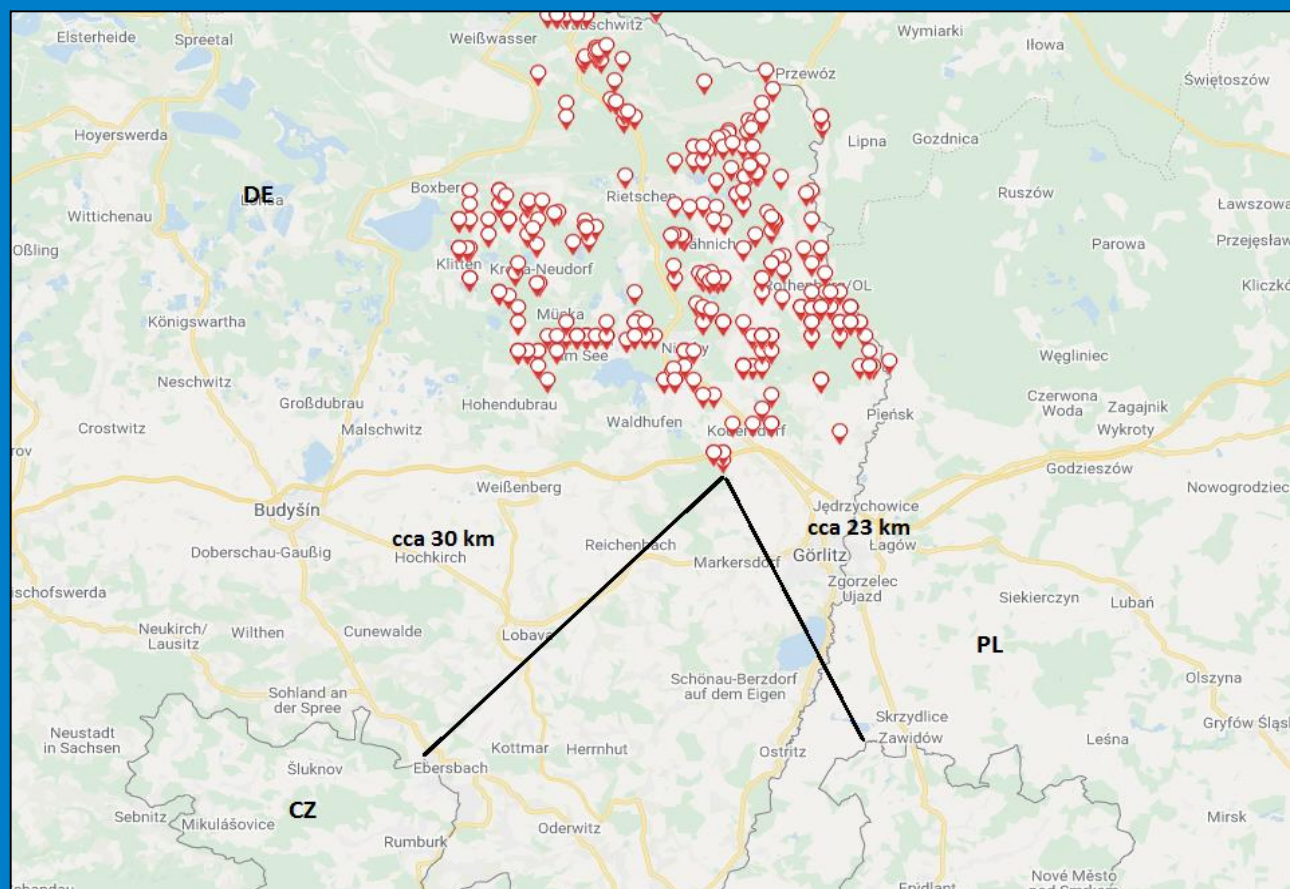
Přenos přímým stykem (z prasete na prase, kadávery, masem), na potřísněných materiálech (obuv, nástroje) a také syrovými nebo nedostatečně tepelně opracovanými výrobky

Kadáver je infekční až 6 měsíců po úhynu

Státní
veterinární
správa

Německo

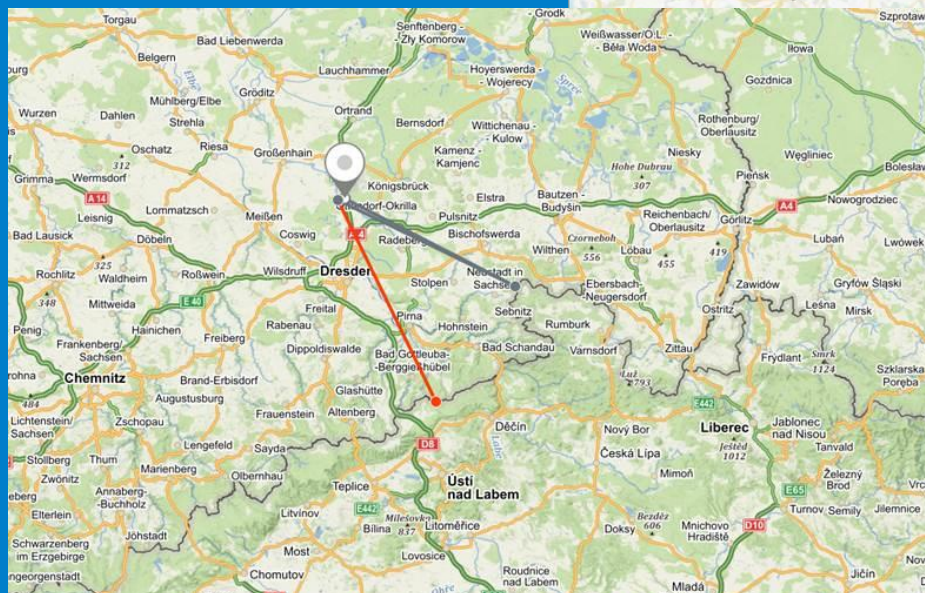
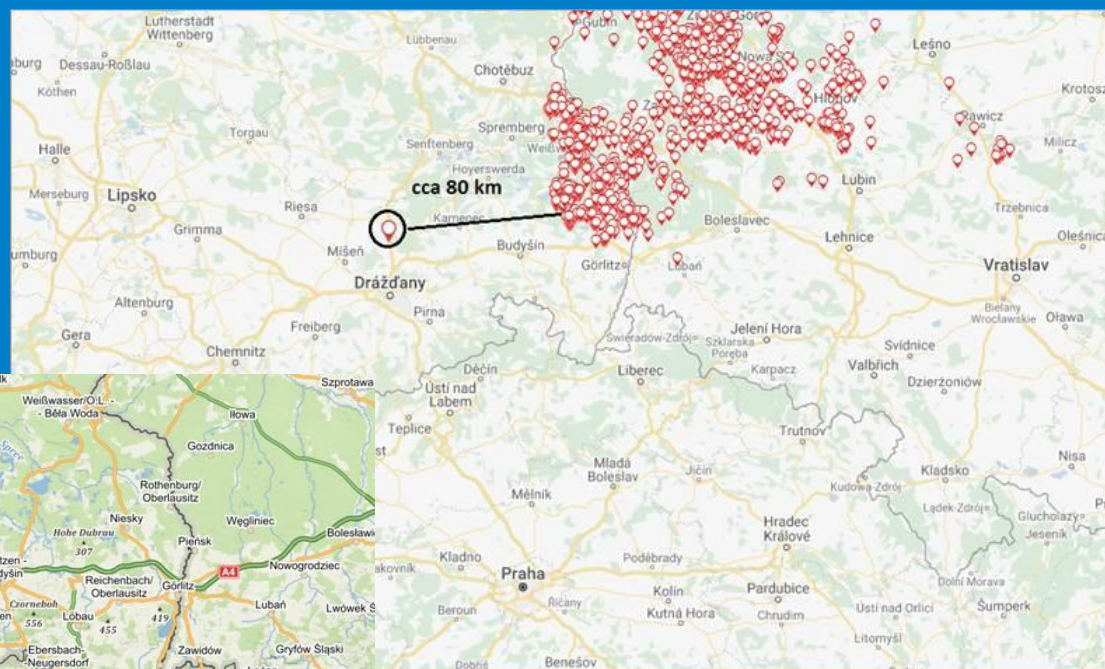

9. 9. 2021 byla „prolomena“ hranice dálnice A4 a byl potvrzen pozitivní případ u divočáků jižně A4 směrem k hranici s ČR. Další dva pozitivní případy pak byly potvrzeny 15. 9. 2021.

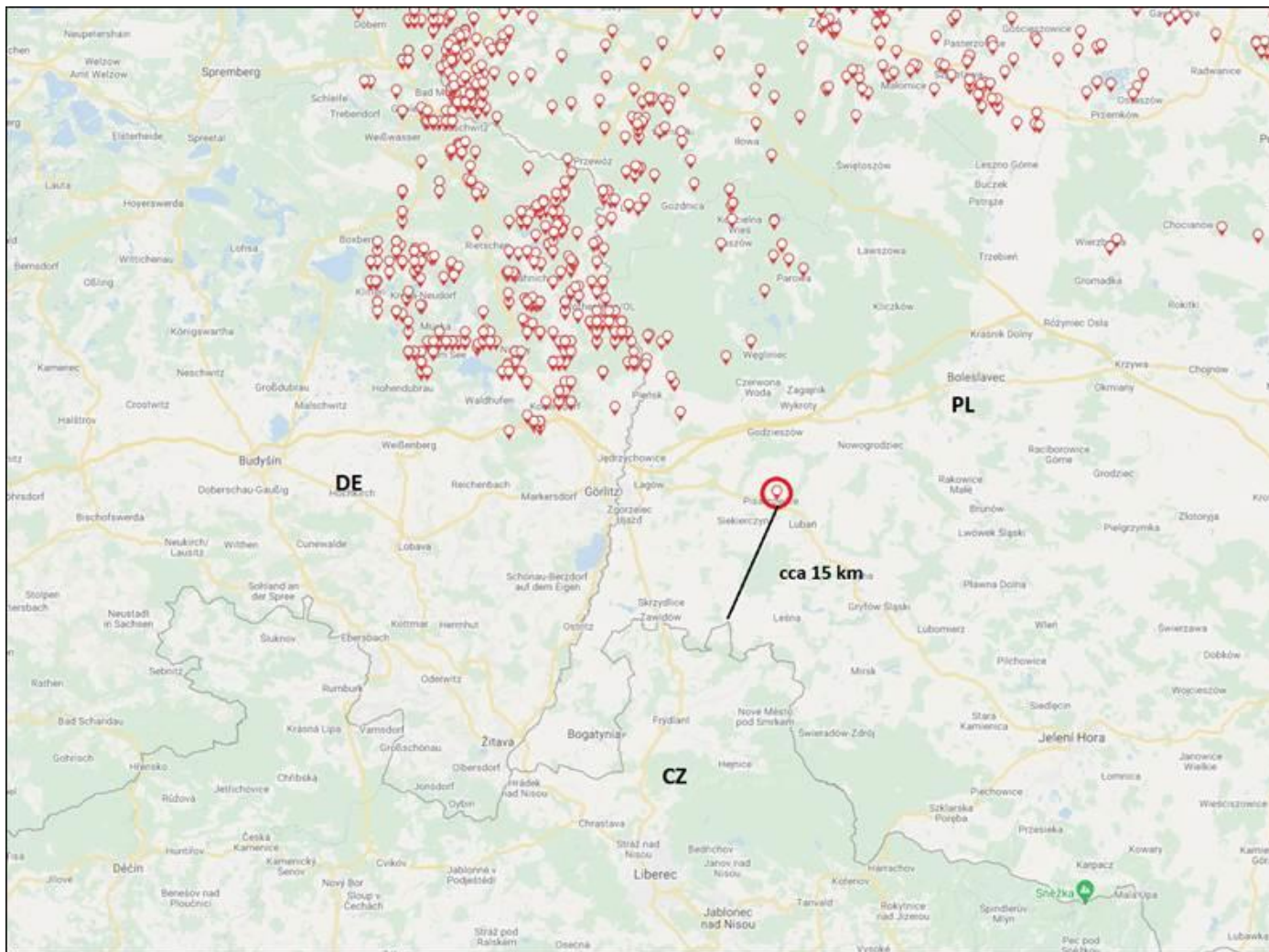
Státní
veterinární
správa

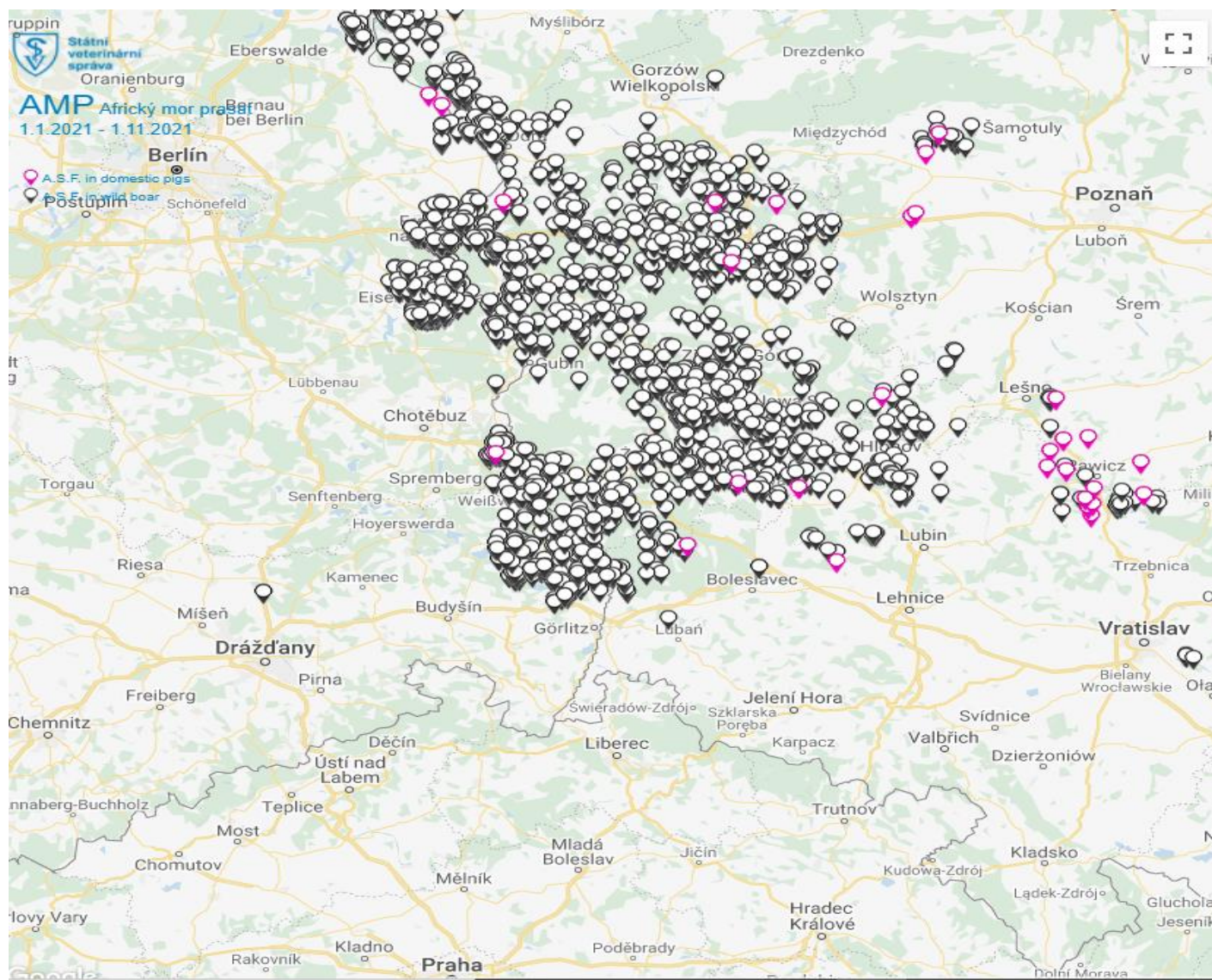
Německo

Od Šluknovského výběžku je případ vzdálen 42km (šedá čára), od hranic České republiky 50km (červená čára)

Polsko 15 km

AMP v ČR

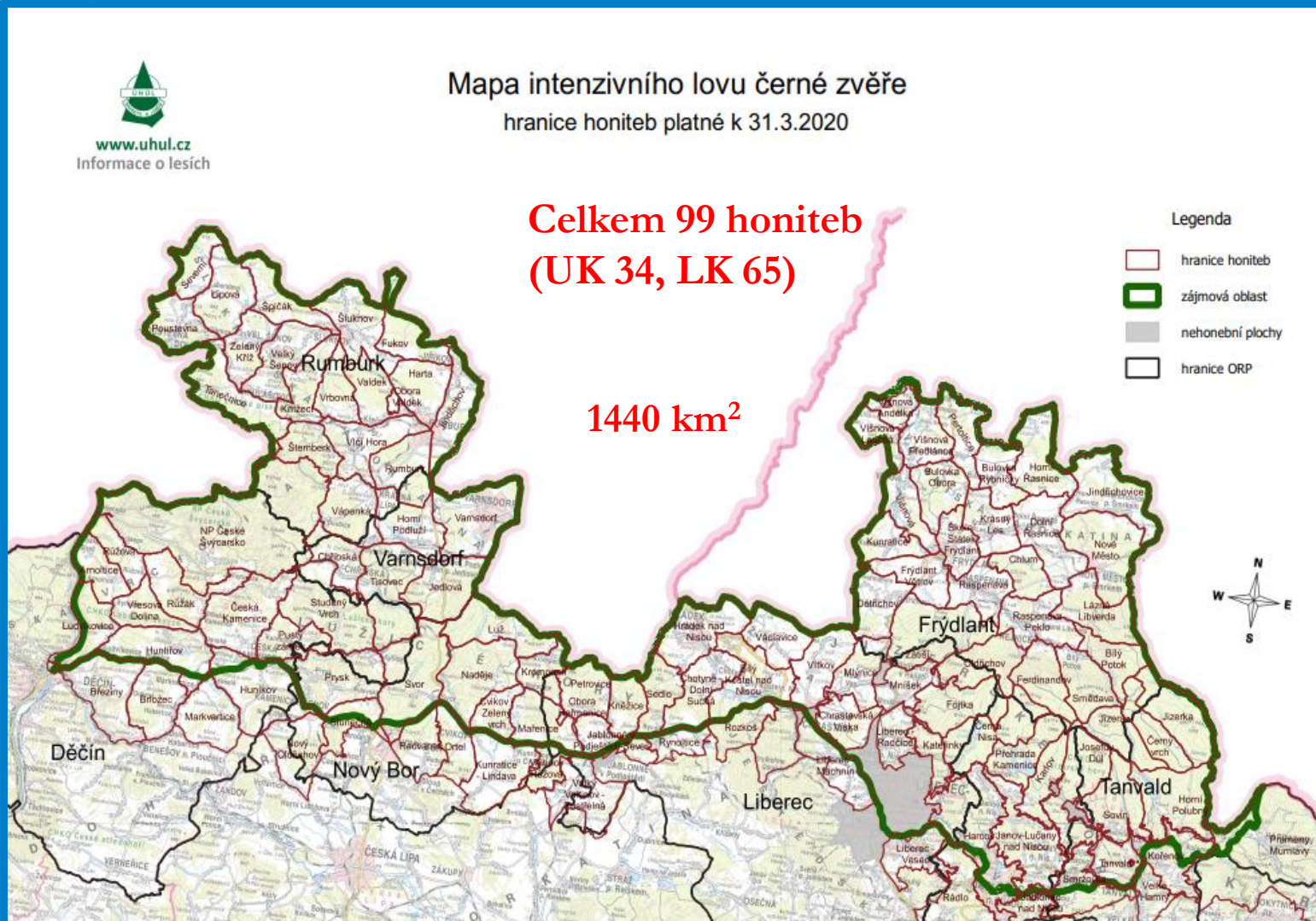
- První pozitivní případ v obci Přítluky u Zlína 26. 6. 2017 u uhynulého divočáka
- Poslední pozitivní případ u uhynulého 15.4.2018 a u uloveného 8.2.2018
- Od 12. 3. 2019 (19. 4. 2019) ČR - země prostá AMP
- **Nadále zůstávají v platnosti MVO pro celou ČR:**
 - Celoroční intenzivní lov prasat divokých, povoleny některé zakázané způsoby lovu
 - Zákaz přikrmování prasat divokých (výjimka obory s uznaným chovem)
 - Omezení vnaďení (20 kg/1 vnadiště/50 ha honitby)
 - Zákaz krmení domácích prasat odpady ze stravovacích zařízení a kuchyňskými odpady
 - Zákaz dovozu „trofejí“ z prasat divokých ze zemí s výskytem AMP
 - Zákaz používat v chovech prasat seno, slámu a krmivo ze zemí s výskytem AMP

Od 1. 1. 2020 je zavedena možnost nového způsobu odběru vzorků na AMP od uhynulých/sražených prasat divokých

Státní
veterinární
správa

Oblast s intenzivním odlovem od 16. 11. 2020

Oblast s intenzivním odlovem

KVSU	Ulovená divoká prasata	Nalezená uhynulá divoká prasata	Nalezená sražená divoká prasata	Nalezená celkem
16. 11. – 31. 12. 2020	260	4	8	12
1. 1. – 5. 11. 2021	2065	25	50	75
CELKEM	2325	29	58	87

KVSL	Ulovená divoká prasata	Nalezená uhynulá a sražená divoká prasata
16. 11. – 31. 12. 2020	335	16
1. 1. – 31.10. 2021	2011	32
CELKEM	2346	48

Proplaceno SVS – nálezné v ÚK

	Počet kusů za 1000 Kč	Počet kusů za 2000 Kč	Počet kusů za 3000 Kč od 16.11.2020	Celkem v Kč
2017	201	-	-	201 000
2018	9	209	-	427 000
2019	-	317	-	634 000
2020	-	208	12	452 000
2021		242	75	709 000
celkem	210	976	87	2 423 000

Státní
veterinární
správa

Ochrana chovů domácích prasat před zavlečením AMP – priorita SVS

- Osvěta u chovatelů prasat, myslivců, mezinárodních dopravců, veřejnosti, turistů
- Opětovné vylepování informačních plakátů
- Intenzivní příprava ÚVS + KVS na postupy likvidace nákazy

- **Kontakty na krizové linky krajských veterinárních správ, které fungují nepřetržitě jsou na webových stránkách SVS.**

www.svscr.cz

**Krizová linka KVSU:
720 995 202**

Základním předpokladem pro úspěšný postup v případě výskytu AMP je **VČASNÁ DETEKCE POZITIVNÍCH PŘÍPADŮ**.

Proto jsou na celém území České republiky nalezená uhynulá prasata divoká laboratorně vyšetřována na AMP – **monitoring AMP**.

Výsledky monitoringu slouží mimo jiné jako podklad pro zachování statusu České republiky jako země prosté AMP.

Základní pravidla monitoringu AMP u prasat divokých:

- Vzorky se odebírají od všech nalezených uhynulých prasat divokých včetně prasat sražených dopravním prostředkem a to na celém území České republiky.
- Za každé nalezené uhynulé prase divoké, z něhož je zajištěno odebrání vzorku a jeho laboratorní vyšetření na AMP je vypláceno tzv. „nálezně“ ve výši 2 000 Kč.
- Laboratorní vyšetření vzorku na AMP (virologické a sérologické) je plně hrazeno Státní veterinární správou (SVS).

Postup a pravidla biologické bezpečnosti při odběru vzorků:

1) Odběr vzorku bez likvidace kadáveru (nový postup)

- Nálezce jako vzorek odebere **krev** do stříkačky / zkumavky, případně část orgánu (sleziny, ledviny) do uzavíratelné nádoby (vzorkovnice) nebo dlouhou rourovitou kost; vzorek vloží do nepropustného uzavíratelného obalu (např. zipový sáček) a řádně označí.
- Zároveň odebere markant – pírkó – shodně, jako u odběru vzorku na svalovce (trichinely) u ulovených prasat divokých; markant vloží do samostatného nepropustného uzavíratelného obalu a přiloží k odebranému vzorku.
- Vyplní objednávku laboratorního vyšetření na AMP a tuto vloží do samostatného nepropustného uzavíratelného obalu a přiloží k odebranému vzorku.
- U kadáverů s hmotností do 15 kg je nutné jako vzorek odevzdat celý kadáver.

2) Zajištění odběru vzorku s likvidací kadáveru (dosavadní postup)

- V případě kadáverů, z nichž není možné odebrat vzorek krve, orgánu nebo kost, nálezce může zajistit odběr vzorku a likvidaci kadáveru stávajícím způsobem – oznámení nálezů místně příslušné KVS, zástupci příslušného mysliveckého sdružení, uživateli honitby, případně Policii ČR nebo obecnímu úřadu a ve spolupráci s těmito subjekty zajištění laboratorního vyšetření vzorku a odvozu kadáveru do asanačního podniku k bezpečné likvidaci.

Při manipulaci s kadáverem a odebíranými vzorky je třeba vždy používat ochranné rukavice.

Odesílání vzorků k laboratornímu vyšetření:

- odevzdání na místě určeném pro příjem vzorků k vyšetření na svalovce (trichinely)
- odevzdání na místně příslušnou KVS
- dopravení přímo do Státního veterinárního ústavu
- zajištění odvozu kadáveru do asanačního podniku a odběru vzorku v případě postupu s likvidací kadáveru

Odeslání / odevzdání vzorku je potřeba provést co nejdříve bez zbytečného odkladu. Do doby odeslání je nutné vzorek uchovávat v chladu.

Objednávka laboratorního vyšetření – povinné údaje:

1. identifikační údaje nálezce kadáveru / odesílatele vzorku – jméno, adresa, tel., případně e-mail
2. místo nálezu – název honitby, případně číslo honitby, katastrální území, obec, případně GPS souřadnice nálezů
3. popis kadáveru – odhadovaný věk prasete, pohlaví, hmotnost, stáří kadáveru
4. popis (případně foto) místa nálezů

Zasílání výsledků vyšetření:

- výsledek vyšetření bude zaslán elektronicky na kontaktní údaje uvedené v objednávce laboratorního vyšetření

Vyplácení nálezného za odběr / zajištění odběru vzorku na AMP:

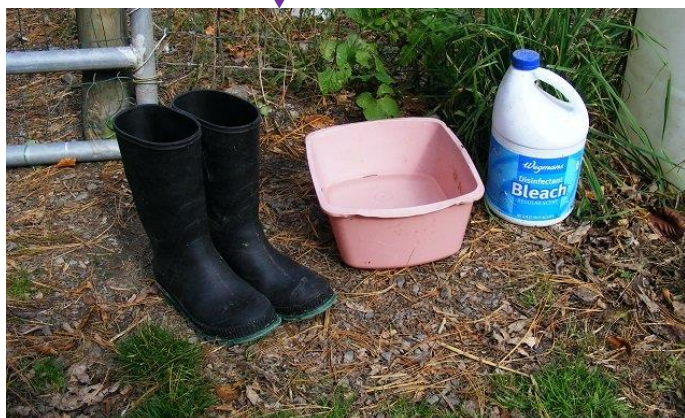
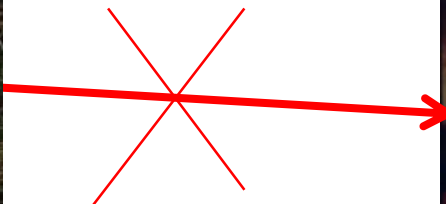
- nálezně ve výši 2 000 Kč za každé nalezené uhynulé prase divoké, z něhož byl odebrán a odeslán vzorek k vyšetření na AMP, je vypláceno místně příslušnou krajskou veterinární správou na základě žádosti nálezce
- k žádosti o nálezně je třeba přiložit doklad o nálezu kadáveru a zajištění laboratorního vyšetření vzorku případně **fotodokumentaci** – fotografii kadáveru (nejlépe s uvedenými GPS souřadnicemi)
- nálezně je vypláceno výhradně fyzickým osobám a to převodem na osobní účet fyzické osoby; není možné vyplácet nálezně v hotovosti ani na účet právnické osoby
- nálezně je vypláceno po spárování žádosti s výsledkem laboratorního vyšetření

Vybavení k odběru vzorků:

- odběrová souprava obsahuje injekční stříkačku k odběru krve, uzavíratelnou vzorkovnici k odběru vzorku orgánu / orgánů, objednávku laboratorního vyšetření, uzavíratelné zipové sáčky, jednorázové ochranné rukavice (1 pár)
- odběrové soupravy jsou k dispozici na KVS (hradí KVS)

CÍL: Zabránit zavlečení nákazy do chovů

Minimalizovat zdroje viru v prostředí
(kadávery, infekční vývrhy)

Na šíření se podílí lidský faktor více, než
migrace nebo denzita prasat

Státní
veterinární
správa

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Ústecký kraj

Postup při manipulaci s nalezeným kadáverem (manuál SVS)

Osobní ochranné pomůcky: **(dezinfikovatelné nebo jednorázové)**
Obuv gumová nebo jednorázové návleky
Rukavice (dezinfikovatelné x jednorázové),
Zástěra apod.

Zástěra s lácem,
BIANCA, PVC – 60,-Kč

Plášť igelitový jednorázový
14,60 Kč /kus

Balení kadáverů

- Dostatečně velký plastový pytel podle velikosti zvířete
- Plastový pytel na znečištěné oděvy a pomůcky – **do Asanačního podniku**
- Popelnice plastová 240 l – manipulace AP

Igelitové pytle rozměry 150x180 cm
polyetylenu.

Tloušťka 200 μm

Obalové
Materiály

Účinné prostředky pro osobní desinfekci a desinfekci místa odlovu (postřikovač a dezinfekční prostředek)

Zádový aplikátor DIS INFECTOR

Zádový postřikovač
s nádobou o obsahu 12
litrů

Cena s DPH: 990,-

Pěnovací aplikátor AXEL 2000

Ruční pěnovač o objemu 2
litry s regulací hustoty pěny
(vyměnitelné vložky)

Cena s DPH: 549,-

K dezinfekci a dekontaminaci prostředí, s možnou nákazou africkým morem prasat se doporučuje použít chlorové, jódové a peroxidové přípravky, např.:

Název přípravku	Výrobce (distributor)	Účinná látka	Konc. v %	Expozice v hodinách	Teplota dezinfekčního roztoku °C	Způsob aplikace
Biocid -30	TEKRO	Jodoform 2,8%, kyselina sírová a fosforečná, neionogenní tenzidy;	0,5	3		0,5 -1l roztoku na 1m ²)
CHLORAMIN T	BOchemie, Bohumín, ČR	p-toluensulfochloramid sodný (obsah akt, Cl min.25%)	2,0	1		0,5 -1l roztoku na 1m ²)
SAVO	BOchemie, Bohumín, ČR	Chlornan sodný	5,0-25,0	4		0,5 -1l pracovního roztoku na 1m ²)
Virkon S	Sevaron, s.r.o.	Peroxisulfát měďnatý, org. kyseliny	2,0	2		0,5 -1l pracovního roztoku na 1m ²)

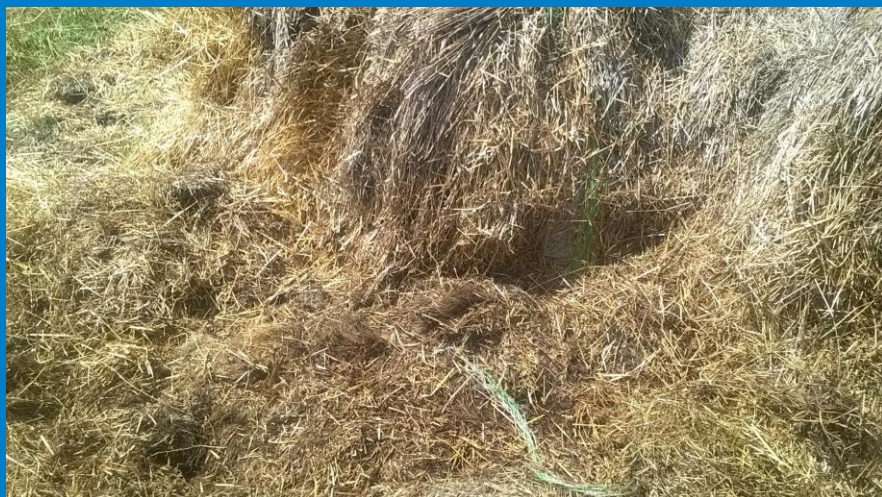
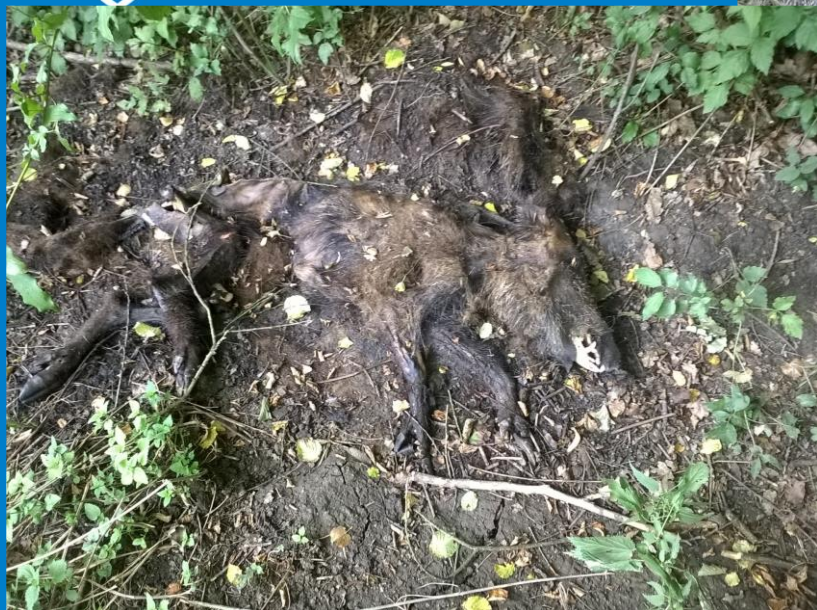

Státní
veterinární
správa

Státní
veterinární
správa

Státní
veterinární
správa

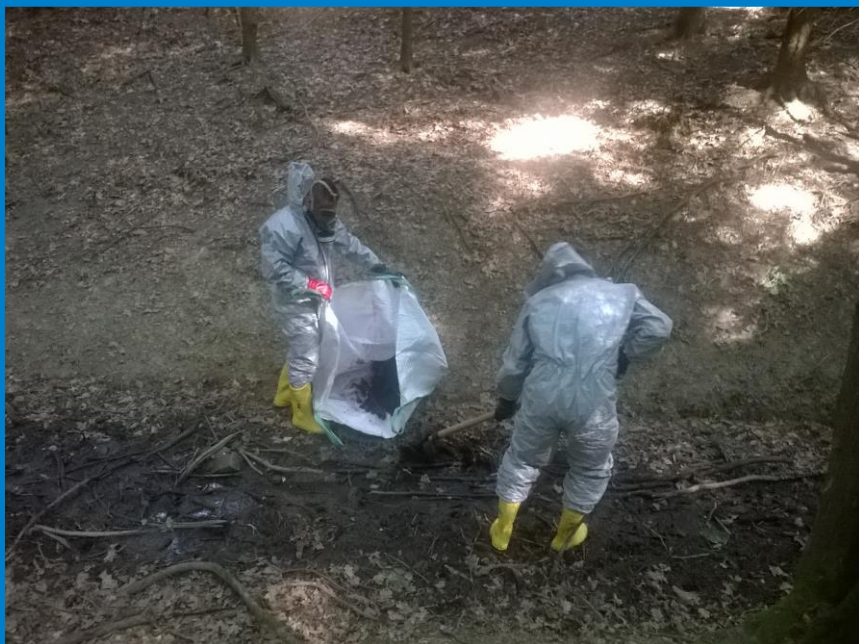

Státní
veterinární
správa

Státní
veterinární
správa

Státní
veterinární
správa

Státní
veterinární
správa

16:00 23/LIS/2017

Státní veterinární správa
Objednávka laboratorního vyšetření vzorku (vzor č. 1)

Údaje laboratoře
Laboratorní protokol
Přijal
Datum

KVSI/Inspektorát Zlín Zastupitel: 700 01 Zlín
Pro SVU Státní veterinární ústřední úřad
Číslo objednávky 23/14-4

Kódy požadovaných vyšetření Epi 100, Epizoot. SURVEILLANCE Číslo 835
Datum odběru 23.11.2017
Důvod odběru monitoring

Chovatel
Jméno příjmení TICHÁNEK PETR
Adresa hospodářství PETRÁK 45
Okres Zlín PSČ 760 01
Reg. číslo hospodářství CZ
Telefon Fax KU 720 309

Podpis chovatele
Podpis veterináře
Podpis, telefon a razítko veterinárního lékaře

16:00 23/LIS/2017

Státní
veterinární
správa

Skladový kontejner je třeba umístit na místě dostupném pro vozidla AP

**BIOLOGICKÉ
RIZIKO**

Typy kafilerických boxů

Státní
veterinární
správa

Státní
veterinární
správa

Státní
veterinární
správa

Státní
veterinární
správa

Úkoly

- Uživatelé honiteb (UH)
 - určit v honitbách místa k umístění nádob k ukládání nalezených a ulovených divočáků k likvidaci (GPS)-termíny oznámení na KVSU:
 - UH v pásmu s intenzivním odlovem do 27.10. 2021
 - UH na ostatním území ÚK do 7. 11. 2021
 - určit v honitbách místa, kde budou chladicí zařízení pro uchovávání těl ulovené zvěře
 - soustavné snižování stavů prasat (pořízení kafilerních boxů, chladících zařízení na zvěřinu,)

Státní
veterinární
správa

**NEBEZPEČNÁ
NÁKAZA ZVÍŘAT**

PÁSMO INFEKCE

Státní
veterinární
správa

Novela zákona 166/1999 Sb., veterinární zákon

Úprava mimořádných veterinárních opatření - doplňují se opatření, která lze v případě nebezpečné nákazy nařídit:

- Zajištění odběru vzorku,
- Vybudování zábran k omezení nebo zamezení pohybu volně žijících živočichů,
- Nařízení lovu, odchytu nebo sběru kadáverů volně žijících živočichů
- Omezení nebo zákaz veřejných vystoupení zvířat
- Omezení nebo zákaz lovu volně žijících živočichů
- Omezení nebo zákaz sklizně
- Nařízení změny agrotechnických postupů

Státní
veterinární
správa

Novela zákona 166/1999 Sb., veterinární zákon

Úprava pravidel pro poskytnutí náhrad nákladů a ztrát v důsledku provádění MVO nařízených SVS k zamezení šíření a k předcházení šíření nebezpečných nákaz.

Nově mají nárok na náhrady také **uživatelé honiteb a osoby obhospodařující zemědělskou půdu.**

Nově má nárok na náhrady prokazatelně vynaložených nákladů **krajský úřad**, který se podílí na svém území na plnění MVO

Uživatelé honiteb mají nárok na náhradu za:

- ulovenou nebo utracenou volně žijící zvěř
- očistu a desinfekci přepravního prostředku k převážení ulovené, nalezené nebo utracené zvěře
- očistu a desinfekci místa nálezu kadáveru
- očistu a desinfekci zařízení pro uchovávání a odběr vzorků z uhynulé, ulovené nebo utracené zvěře
- **Zřízení kafilerního boxu**
- Dodržování opatření v ochranných pásmech, pásmech dozoru a dalších pásmech s omezením
- žádost na MZe do 6 týdnů od ukončení MVO nebo od porážení (likvidace) zvířat

Osoby obhospodařující zemědělskou půdu mají nárok na náhradu za:

- Zemědělské plodiny a porosty na zemědělské půdě, na které se vztahují MVO (zákaz nebo omezení sklizně, nařízené změny agrotechnických postupů).
- Dodržování opatření v ochranných pásmech, pásmech dozoru a dalších pásmech s omezením

Státní
veterinární
správa

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Ústecký kraj

Náhrada se uživateli honiteb a
ostatním subjektům
neposkytne, případně bude
ponížena, když nařízená
opatření splněna nebudou.

Bude překročena doba 6 týdnů

Státní
veterinární
správa

© Libor Sejna
NATURFOTO.cz

Děkuji za pozornost